ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 14.11.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

470

OZNÁMENIE
Federálneho ministerstva zahraničných vecí

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 1. júla 1949 bol na 32. zasadaní generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce prijatý Dohovor o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať (č. 98) a 28. júna 1951 bol na 34. zasadaní generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce prijatý Dohovor o metódach určenia minimálnych miezd v poľnohospodárstve (č. 99). Ratifikácie dohovorov Československou socialistickou republikou zapísal 21. januára 1964 generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce. Podľa svojich článkov 8 a 7 dohovory nadobudli pre Československú socialistickú republiku platnosť 21. januárom 1965.

České preklady dohovorov sa vyhlasujú súčasne.*)

Dohovor č. 98

Dohovor

o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú zvolala Správna rada Medzinárodného úradu práce do Ženevy a ktorá sa tam zišla 8. júna 1949 na svojom tridsiatom druhom zasadaní,

rozhodnúc sa prijať niektoré návrhy týkajúce sa vykonávania zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať ktoré sú štvrtým bodom rokovacieho poriadku zasadania,

rozhodnúc sa, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodného Dohovoru,

prijíma 1. júla 1949 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o práve organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949:

Článok 1

(1) Pracovníci budú požívať primeranú ochranu proti všetkým prejavom diskriminácie smerujúcim k ohrozeniu odborovej slobody v ich zamestnaní.

(2) Taká ochrana sa najmä uplatní, pokiaľ ide o konania majúce za cieľ:

a) viazať zamestnanie pracovníka na podmienku, že sa nestane členom odborovej organizácie alebo že zruší svoje členstvo v odborovej organizácii;

b) prepustiť pracovníka alebo ho iným spôsobom poškodiť pre jeho členstvo v odboroch alebo pre jeho účasť na odborovej činnosti v mimopracovnom čase alebo, so súhlasom zamestnávateľa, počas pracovného času.

Článok 2

(1) Organizácie pracovníkov a zamestnávateľov požívajú pri ustanovovaní, činnosti alebo správe svojich organizácií náležitú ochranu proti akémukoľvek zasahovaniu jedných do záležitostí druhých, či už priamemu alebo prostredníctvom zástupcov alebo členov.

(2) Za zasahovanie podľa tohto článku sa pokladajú najmä opatrenia smerujúce k vytvoreniu organizácií pracovníkov ovládaných zamestnávateľmi alebo organizáciami zamestnávateľov alebo na podporovanie organizácií pracovníkov finančnými alebo inými prostriedkami s úmyslom podriadiť tieto organizácie kontrole zamestnávateľov alebo organizáciám zamestnávateľov.

Článok 3

Tam, kde je to potrebné, zriadia sa orgány primerané vnútroštátnym podmienkam, aby sa zabezpečilo rešpektovanie práva organizovať sa, vymedzeného v predchádzajúcich článkoch.

Článok 4

Tam, kde je to potrebné, budú prijaté opatrenia primerané vnútroštátnym podmienkam pre povzbudenie a podporovanie čo najširšieho rozvoja a využitie metódy dobrovoľného vyjednávania medzi zamestnávateľmi a organizáciami zamestnávateľov na jednej strane a organizáciami pracovníkov na druhej strane, tak, aby boli upravené podmienky zamestnania pomocou kolektívnych zmlúv.

Článok 5

(1) Da akej miery budú záruky vyplývajúce z tohto Dohovoru uplatnené v ozbrojených silách a v polícii, ustanoví vnútroštátne zákonodarstvo.

(2) Podľa zásad ustanovených v odseku 8 článku 19 ústavy Medzinárodnej organizácie práce, nemožno o ratifikácii tohto Dohovoru niektorým členským štátom predpokladať, že sa dotýka akéhokoľvek už existujúceho zákona, súdneho rozhodnutia, obyčaje alebo dohody, na základe ktorých sa poskytujú príslušníkom ozbrojených síl a polície práva zaručené týmto Dohovorom.

Článok 6

Tento Dohovor sa nezaoberá postavením verejných zamestnancov pracujúcich v štátnej správe a nebude sa môcť žiadnym spôsobom vykladať tak, že by poškodzoval ich práva alebo ich štatút.

Článok 7

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 8

(1) Tento Dohovor zaväzuje iba členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.

(2) Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, keď generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.

(3) Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov od dátumu, keď bola zapísaná jeho ratifikácia.

Článok 9

(1) Vyhlásenia zasielané generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce podľa odseku 2 článku 35 Ústavy Medzinárodnej organizácie práce budú uvádzať:

a) územia, ohľadne ktorých sa príslušný členský štát zaväzuje vykonávať ustanovenia Dohovoru bezo zmeny;

b) územia, ohľadne ktorých sa zaväzuje vykonávať ustanovenia Dohovoru so zmenami a podrobnosti o týchto zmenách;

c) územia, na ktorých nie je možné Dohovor vykonávať, a v týchto prípadoch dôvody, pre ktoré ho nie je možné vykonávať;

d) územia, ohľadne ktorých si vyhradzuje svoje rozhodnutia až do hlbšieho posúdenia situácie.

(2) Záväzky uvedené pod písmenami a) a b) prvého odseku tohto článku sa budú považovať za neoddeliteľnú súčasť ratifikácie a budú mať rovnaké účinky.

(3) Každý členský štát sa môže kedykoľvek novým vyhlásením úplne alebo sčasti vzdať výhrad obsiahnutých v jeho pôvodnom vyhlásení na základe ustanovení pod písmenami b), c) alebo d) prvého odseku tohto článku.

(4) Každý členský štát môže v obdobiach, počas ktorých možno Dohovor vypovedať podľa ustanovenia článku 11, zaslať generálnemu riaditeľovi nové vyhlásenie pozmeňujúce v akomkoľvek inom smere znenie ktoréhokoľvek skoršieho vyhlásenia a uvádzajúce údaje o súčasnej situácii v takých územiach.

Článok 10

(1) Vyhlásenia zaslané generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce podľa odsekov 4 a 5 článku 35 ústavy Medzinárodnej organizácie práce budú uvádzať, či sa ustanovenia Dohovoru budú vykonávať na určitom území bezo zmeny alebo so zmenou; pokiaľ bude vo vyhlásení uvedené, že ustanovenia Dohovoru sa budú vykonávať so zmenami, musí v ňom byť podrobne uvedené, v čom spomenuté zmeny spočívajú.

(2) Členský štát, členské štáty alebo príslušný medzinárodný orgán sa môžu neskorším vyhlásením úplne alebo čiastočne vzdať práva dovolávať sa ktorejkoľvek zmeny uvedenej v skoršom vyhlásení.

(3) Členský štát, členské štáty alebo príslušný medzinárodný orgán môžu v obdobiach, počas ktorých možno Dohovor vypovedať podľa ustanovenia článku 11, zaslať generálnemu riaditeľovi nové vyhlásenie, pozmeňujúce v akomkoľvek inom smere znenie ktoréhokoľvek skoršieho vyhlásenia a obsahujúce údaje o súčasnom stave, pokiaľ ide o vykonávanie tohto Dohovoru.

Článok 11

(1) Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.

(2) Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo ho vypovedať podľa tohto článku počas roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako je uvedené v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 12

(1) Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce zápis všetkých ratifikácií, vyhlásení a výpovedí, ktoré mu členovia organizácie oznámia.

(2) Keď bude členským štátom Organizácie oznamovať zápis druhej ratifikácie, ktorá mu bola oznámená, generálny riaditeľ upozorní členské štáty Organizácie na dátum, kedy tento Dohovor nadobudne účinnosť.

Článok 13

Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi generálnemu tajomníkovi Spojených národov na zápis podľa článku 102 Charty Spojených národov úplné údaje o všetkých ratifikáciách, vyhláseniach a výpovediach, ktoré zapísal podľa ustanovení predchádzajúcich článkov.

Článok 14

Vždy, ak to bude považovať za potrebné, Správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 15

(1) Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:

a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenie článku 11, a to s výhradou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť;

b) od doby, keď nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.

(2) Tento Dohovor zostane však v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 16

Anglické a francúzske znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

Dohovor č. 99

Dohovor o metódach určenia minimálnych miezd v poľnohospodárstve

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú zvolala správna rada Medzinárodného úradu práce do Ženevy a ktorá sa tam zišla na svojom tridsiatom štvrtom zasadaní 6. júna 1951,

rozhodnúc sa o prijatí niektorých návrhov týkajúcich sa metód určenia minimálnych miezd v poľnohospodárstve, ktoré sú ôsmym bodom programu zasadania,

ustanoviac, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodnej zmluvy,

prijíma 28. júna 1951 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o metódach určenia minimálnych miezd (poľnohospodárstvo), 1951.

Článok 1

1. Každý členský štát Medzinárodnej organizácie práce, ktorý ratifikuje tento Dohovor, sa zaväzuje, že zavedie alebo bude zachovávať náležité metódy, ktoré umožnia určiť minimálne mzdy pre pracovníkov zamestnaných v poľnohospodárskych podnikoch a v príbuzných povolaniach.
2. Každý členský štát, ktorý ratifikuje tento Dohovor, môže po prerokovaní so zúčastnenými najreprezentatívnejšími organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, pokiaľ také organizácie existujú, určiť podniky, zamestnania a kategórie osôb, na ktoré sa budú vzťahovať v predchádzajúcom odseku spomenuté metódy určenia minimálnych miezd.
3. Príslušný orgán môže vyňať z vykonávania všetkých alebo jednotlivých ustanovení tohto Dohovoru kategórie osôb, pre ktoré sú tieto ustanovenia v dôsledku ich pracovných podmienok nepoužiteľné, ako sú napríklad rodinní príslušníci zamestnávaní majiteľom podniku.

Článok 2

1. Vnútroštátne zákonodarstvo, kolektívne zmluvy alebo rozhodcovské výroky môžu povoliť čiastočnú výplatu minimálnej mzdy v naturáliách v prípadoch, keď tento spôsob odmeňovania je obvyklý alebo žiadúci.
2. Pokiaľ toto čiastočné vyplácanie minimálnej mzdy v naturáliách je prípustné, budú prijaté vhodné opatrenia, aby
   a) také naturálie boli primerané osobnej potrebe a prospechu zamestnanca a jeho rodiny,
   b) hodnota týchto dávok bola spravodlivá a primeraná.

Článok 3

1. Každý členský štát, ktorý ratifikuje tento Dohovor, môže slobodne určiť pri zachovaní podmienok, uvedených v nasledujúcich odsekoch, povahu a formu metód určenia minimálnych miezd, ako aj spôsoby, akými sa bude táto úprava vykonávať.
2. Skôr, ako sa o tom rozhodne, predbežne sa vypočujú zúčastnené najreprezentatívnejšie organizácie zamestnávateľov a zamestnancov, kde také organizácie existujú, a podľa uváženia príslušného úradu aj iné osoby, ktoré sú na to svojím povolaním alebo zastávanou funkciou osobitne oprávnené.
3. Príslušní zamestnávatelia a pracovníci sa zúčastnia na praktickom určení minimálnych miezd alebo musia byť aspoň konzultovaní alebo mať právo na prednesenie svojho stanoviska, a to vo forme a miere, aké ustanovuje vnútroštátne zákonodarstvo, v každom prípade však na základe plnej rovnoprávnosti.

4. Určené minimálne mzdové sadzby budú pre zúčastnené zväzy zamestnávateľov a zamestnancov záväzné a nesmú sa znižovať.
5. Príslušný orgán môže pripustiť podľa potreby jednotlivé výnimky z minimálnych mzdových sadzieb, aby sa zabránilo zníženiu možností pre zamestnanie telesne alebo duševne postihnutých pracovníkov.

Článok 4

1. Každý členský štát, ktorý ratifikuje tento Dohovor, prijme potrebné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že zúčastnení zamestnávatelia a pracovníci budú oboznámení s platnými minimálnymi mzdovými sadzbami a že vyplácané mzdy nebudú nižšie ako minimálne sadzby tam, kde ich možno použiť. Tieto opatrenia budú obsahovať také ustanovenia o kontrole, dohľade a sankciách, ktoré sú nevyhnutné a zodpovedajú pomerom v poľnohospodárstve príslušnej krajiny.
2. Každý pracovník, na ktorého sa vzťahujú minimálne mzdové sadzby a ktorý dostal nižšiu mzdu, než sú tieto sadzby, má mať právo vymáhať súdnou cestou alebo inou zákonnou cestou zaplatenie zvyšku mzdy, ktorý mu patrí, a to v lehote ustanovenej vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 5

Každý členský štát, ktorý ratifikuje tento Dohovor, predloží každoročne Medzinárodnému úradu práce všeobecnú správu o spôsobe a výsledkoch vykonávania tejto praxe spolu s prehľadom súhrnných údajov o zamestnaniach a približnom počte zamestnancov, na ktorých sa táto úprava vzťahuje, o určených minimálnych mzdových sadzbách a v jednotlivých prípadoch o iných osobitne dôležitých podmienkach vzťahujúcich sa na úpravu minimálnych miezd.

Článok 6

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 7

1. Tento Dohovor zaväzuje iba členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.
2. Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, keď generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.
3. Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov od dátumu, keď bola zapísaná jeho ratifikácia.

Článok 8

1. Vyhlásenia zasielané generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce podľa odseku 2 článku 35 ústavy Medzinárodnej organizácie práce, budú uvádzať:
   a) územia, ohľadne ktorých sa príslušný členský štát zaväzuje vykonávať ustanovenia Dohovoru bezo zmeny,
   b) územia, ohľadne ktorých sa zaväzuje vykonávať ustanovenia Dohovoru so zmenami a podrobnosti o týchto zmenách,
   c) územia, na ktorých nemožno Dohovor vykonávať, a v týchto prípadoch dôvody, pre ktoré ho nemožno vykonávať,
   d) územia, ohľadne ktorých si vyhradzuje svoje rozhodnutie až po hlbšom posúdení situácie.

2. Záväzky spomenuté pod písmenami a) a b) prvého odseku tohto článku sa budú považovať za neoddeliteľnú súčasť ratifikácie a budú mať rovnaké účinky.
3. Každý členský štát sa môže kedykoľvek novým vyhlásením úplne alebo čiastočne vzdať výhrad obsiahnutých v jeho pôvodnom vyhlásení na základe ustanovení pod písmenami b), c) alebo d) prvého odseku tohto článku.
4. Každý členský štát môže v obdobiach, počas ktorých možno Dohovor vypovedať podľa ustanovení článku 10, zaslať generálnemu riaditeľovi nové vyhlásenie pozmeňujúce v akomkoľvek inom smere znenie ktoréhokoľvek skoršieho vyhlásenia a obsahujúce údaje o súčasnej situácii v takých územiach.

Článok 9

1. Vyhlásenie zaslané generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce podľa odsekov 4 a 5 článku 35 ústavy Medzinárodnej organizácie práce budú uvádzať, či sa ustanovenia Dohovoru budú vykonávať na určitom území bezo zmeny alebo so zmenou. Pokiaľ bude vo vyhlásení uvedené, že ustanovenia Dohovoru sa budú vykonávať so zmenami, musí v ňom byť podrobne uvedené, v čom spomenuté zmeny spočívajú.
2. Členský štát, členské štáty alebo príslušný medzinárodný orgán sa môžu neskorším vyhlásením úplne alebo čiastočne vzdať práva dovolávať sa ktorejkoľvek zmeny uvedenej v skoršom vyhlásení.
3. Členský štát, členské štáty alebo príslušný medzinárodný orgán môžu v obdobiach, počas ktorých možno Dohovor vypovedať podľa ustanovení článku 10, zaslať generálnemu riaditeľovi nové vyhlásenie, pozmeňujúce v akomkoľvek inom smere znenie ktoréhokoľvek skoršieho vyhlásenia a obsahujúce údaje o súčasnom stave, pokiaľ ide o vykonávanie tohto Dohovoru.

Článok 10

1. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor nadobudol po prvý raz účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.
2. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo vypovedať ho podľa tohto článku počas roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako je uvedené v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 11

1. Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce zápis všetkých ratifikácií, vyhlásení a výpovedí, ktoré mu členovia organizácie oznámia.
2. Keď bude členským štátom Organizácie oznamovať zápis druhej ratifikácie, ktorá mu bola oznámená, generálny riaditeľ upozorní členské štáty Organizácie na dátum, kedy tento Dohovor nadobudne účinnosť.

Článok 12

Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi generálnemu tajomníkovi Spojených národov na zápis podľa článku 102 Charty Spojených národov úplné údaje o všetkých ratifikáciách, vyhláseniach a výpovediach, ktoré zapísal podľa ustanovení predchádzajúcich článkov.

Článok 13

Vždy, ak to bude považovať za potrebné, správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 14

1. Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak neustanoví nový dohovor inak:
   a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 10, a to s výhradou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť,
   b) od doby, keď nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.
2. Tento Dohovor však zostane v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 15

Anglické a francúzske znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

*) Tu sa uverejňujú slovenské preklady.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.